

vil ta kontakt med produsenten og be dem oppdatere pakningsvedlegget. Det vil dessverre ta noen måneder før nye, korrekte pakningsvedlegg vil være på plass i pakningene. Vi takker den årvåke bruker for å ha gjort oss oppmerksom på dette!

Pernille Harg

Seksjon for legemiddelovervåking
Statens legemiddelverk

Norske helseforskere og EUs rammeprogram for forskning

EU vil gjennom sitt sjuende rammeprogram for forskning (FP7) bruke omkring 6 milliarder euro (om lag 48 milliarder norske kroner) på helseforskning i perioden 2007–13. Forutsatt at Stortinget gir sin tilslutning, vil Norge bli fullverdig medlem i dette rammeprogrammet og norske helseforskere vil få de samme rettighetene og mulighetene som forskere i EU-land.

Midlene som avsettes til helseforskning, vil bli brukt til å finansiere målrettede forskningsprosjekter, hvor det vil bli lagt stor vekt på relevans og nytteverdi. Kommisjonen vil i sine årlige arbeidsprogrammer og utlysinger beskrive de tematiske områdene som man ønsker forskning innenfor. Prosjektene må ha deltakere fra minst tre EU- eller EØS-land. Til å velge ut de beste prosjektene benytter Europakommisjonen seg av internasjonale eksperter innenfor det aktuelle fagområdet. Forskning hvor man nyttegjør seg data fra helseregistre og materiale fra biobanker, er av de prioriterte områdene. Det hevdes at Norge har mange helseregistre av høy kvalitet og at det finnes mye materiale samlet i norske biobanker. Dette gjør i så fall norske forskningsmiljøer til potensielt attraktive samarbeidspartnere innen EU-finansiert helseforskning.

For EU er det viktig at forskningsprosjektene oppfyller nasjonale og internasjonale forskningsetiske krav. Europakommisjonen legger derfor avgjørende vekt på at nasjonale myndigheter har gitt sin godkjenning til oppstart av prosjektet når kontraktene med EU forhandles. Dersom nasjonal godkjenning ikke foreligger i tide, kan kommisjonen velge å bryte forhandlingene slik at prosjektet ikke lar seg finansiere.

Norge har et relativt komplisert regelverk knyttet til godkjenning av nye helseforskningsprosjekter, og det kan ta lang tid å få prosjekter godkjent av offentlige myndigheter. Sendretting saksbehandling i Norge kan medføre problemer under forhandlingene med Europakommisjonen, og norske forskningsinstitusjoner kan bli vurdert som mindre attraktive samarbeidspartnere både av Europakommisjonen og utenlandske forskergrupper. Dette kan igjen resultere i at norske helseforskningsmiljøer går glipp av betydelige forskningsmidler innenfor EUs rammeprogram for forskning. Denne type problemer er blitt behørig beskrevet i Nylennautvalgets innstilling (1). Utvalget anbefaler at det vedtas en ny lov som bidrar til både å forbedre og forenkle helsefaglig forskning i Norge. En lovendring som er i overensstemmelse med anbefalingene fra Nylennautvalget, vil gjøre det lettere for norske helseforskere å konkurrere om midlene i EUs forskningsprogram.

Arne Flåøyen

Generaldirektoratet for forskning
Europakommisjonen

Litteratur

1. Norges offentlige utredninger. God forskning – bedre helse. NOU 2005: 1. Oslo: Statens forvaltningstjeneste, Seksjon statens trykning, 2005.

Laktatfunksjoner i hjernen

Jeg leste med stor interesse Linda Hildgard Bergersens artikkel *Laktat i hjernen – uten å surne* i Tidsskriftet nr. 16/2006 (1). Som psykiater med særlig interesse for biologiske aspekter er det særlig to forhold jeg i den forbindelse har lyst til å peke på, og som Bergersen kanskje kan gi noen kommentarer til.

Det første er et funn jeg selv gjorde i mitt doktorgradsarbeid fra omkring 1970, nemlig at laktat, i likhet med pyruvat, acetat og antakelig også andre monokarboksylyser, stimulerer det aktive opptaket av serotonin i blodplater via en allosterisk mekanisme (2). Siden serotonintransportøren i blodplater er identisk med den som finnes i serotonerge nevroner i hjernen, må man gå ut fra at det samme gjelder i hjernen. Jeg vet ikke om noen har undersøkt om denne virkningen av laktat også gjelder for andre monoamintransportører. Når det nå viser seg

at laktat spiller en mye viktigere rolle i hjernen enn man tidligere antok, er det et interessant spørsmål om laktat også deltar i regulering av reopptaket av serotonin, og dermed funksjonen, i serotonerge synapser (og muligens også andre). Kanskje det er noe man kunne se nærmere på ved Senter for molekylærbiologi og nevrovitenskap?

Det andre jeg vil trekke frem, er det godt dokumenterte funnet at intravenøs injeksjon av laktat svært ofte vil fremkalle panikkanfall hos personer med panikkklidelse, mens det sjelden skjer hos normale kontrollpersoner. Man har visstnok ennå ikke funnet noen sikker forklaring på denne effekten, men jeg må innrømme at jeg ikke er helt oppdatert på nyere forskning på dette området. Jeg har selv en gang foreslått at laktats stimulerende virkning på serotoninreopptak kan være involvert (3), men det er bare blitt stående som en av mange antydende forklaringer. Kanskje man med den nyere viten om laktats mange funksjoner i hjernen kan komme nærmere en løsning på spørsmålet?

Odd Lingjærde

Oslo

Litteratur

1. Bergersen LH. Laktat i hjernen – uten å surne. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 2094–7.
2. Lingjærde O. Uptake of serotonin in blood platelets in vitro. III: Effects of acetate and other monocarboxylic acids. Acta Physiol Scand 1971; 83: 309–18.
3. Lingjærde O. Lactate-induced panic attacks: possible involvement of serotonin reuptake stimulation. Acta Psychiatr Scand 1985; 72: 206–8.

■ RETTELSE

Fornyande pedagogikk – faglege utfordringar

Steinar Hunskår

Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 2559

I anmeldelsen av boken *Det friske og det syke mennesket* i Tidsskriftet nr. 19/2006 s. 2559, 2. spalte, skulle navnet på illustratøren vært: Kari C. Toverud.